

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการสอนศิลปศึกษา ในโรงเรียน
ประถมศึกษา ของครูผู้สอนศิลปศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยได้ค้นคว้ารวบรวมความรู้
และทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้ดำเนินการตามขั้นตอน
ดังนี้

การศึกษาและรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

1. ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2525 คู่มือการใช้หลักสูตรและแนวทางการ
การใช้หลักสูตร แผนการสอน การสอนและวิธีการสอน สื่อการสอน การวัดและการประเมินผล
และการจัดกิจกรรมในวิชาศิลปศึกษา
2. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ และสำนัก
งานการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 2 เกี่ยวกับจำนวนครูและนักเรียน และผลการประ
เมินคุณภาพนักเรียนในเขตการศึกษานั้น ๆ เพื่อศึกษาเป็นข้อมูลเบื้องต้น
3. ศึกษารวบรวมเอกสารด้านความรู้ และทฤษฎีเกี่ยวกับวิชาศิลปศึกษาในระดับประ
ถมศึกษา รวมทั้งตำรา หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ
4. นำผลจากการค้นคว้ามาสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการสอน
ศิลปศึกษาสำหรับครูผู้สอนศิลปศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้

การสุ่มตัวอย่างประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ครูผู้สอนศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา

ขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งที่มีจำนวนนักเรียนนับถือศาสนาอิสลาม
เกินร้อยละ 80

2. การเลือกกลุ่มประชากรได้จากการสุ่มตัวอย่างประชากรดังนี้ เลือกกลุ่มประชากร
โดยสุ่มจากโรงเรียนประถมสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้
โดยเลือกโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ ที่มีนักเรียนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม
เกินร้อยละ 80 โดยได้โรงเรียนประถมศึกษาทั้งหมด 159 โรงเรียนและเลือกครูผู้สอนศิลปศึกษา
โรงเรียนละ 1 ท่าน ได้ครูผู้สอนวิชาศิลปศึกษาในระดับประถมศึกษาโรงเรียนละ 1 คนดังนี้

1. จังหวัดยะลา	ได้	35	โรงเรียน	ละ	1	คน	รวม	35	คน
2. จังหวัดปัตตานี	ได้	43	โรงเรียน	ละ	1	คน	รวม	43	คน
3. จังหวัดนราธิวาส	ได้	51	โรงเรียน	ละ	1	คน	รวม	51	คน
4. จังหวัดสตูล	ได้	19	โรงเรียน	ละ	1	คน	รวม	19	คน
ได้ตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 159 คน									

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็น

แบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สภาพการสอนศิลปศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านครูผู้สอนศิลปศึกษา
2. ด้านนักเรียน
3. ด้านหลักสูตร
4. ด้านการเตรียมการสอน
5. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
6. ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน
7. ด้านการวัดและการประเมินผล

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหาการสอนศิลปศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านครูผู้สอนศิลปศึกษา
2. ด้านนักเรียน
3. ด้านหลักสูตร
4. ด้านการเตรียมการสอน
5. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
6. ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน
7. ด้านการวัดและการประเมินผล

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับ สภาพปัญหาการสอนวิชาศิลปศึกษา ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-Ended)

โดยการสร้างเครื่องมือครั้งนี้ได้ผ่านการปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาแก้ไขความครอบคลุมด้านเนื้อหาสาระ ความถูกต้องและสำนวนภาษา

ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบแบบสอบถามทั้งนี้โดยมีเกณฑ์คุณสมบัติในข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

1. ความเชี่ยวชาญในด้านหลักสูตรวิชาศิลปศึกษาระดับประถมศึกษา
2. มีประสบการณ์เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนศิลปศึกษา มีผลงานด้านวิชาการ

ตำรา เอกสาร

3. เป็นครูผู้สอนศิลปศึกษา ในระดับประถมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนอย่างน้อย 10 ปี

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ช่วยตรวจสอบและให้คำแนะนำ แก่ไขแบบสอบถามดังต่อไปนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริลักษณ์ ศรีกมล อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. อาจารย์ วิรัตน์ คุ่มคำ อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดสี่สุม

4. อาจารย์ มานพ มินษา อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปศึกษา ระดับประถมศึกษา โรงเรียนสุเหร่าสามวา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการส่งแบบสอบถามและรับคืนตามรายชื่อโรงเรียนส่งแบบสอบถามจำนวน 148 ชุด ได้รับคืนทั้งสิ้น 128 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.48

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพภาพผู้ตอบแบบสอบถาม คิดคำนวณเป็นร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์คะแนนโดยใช้มีชัฒิมเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (Standard Deviation) จากเครื่องมือแบบมาตรฐานส่วนประเมินค่า

(Rating Scale) โดยแบ่งออกเป็นส่วนระดับสภาพการปฏิบัติตามวิธีลิเคิร์ท (ลิเคิร์ท ,

1967) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

สภาพการปฏิบัติมากที่สุด เกือบเท่าคะแนน 5

สภาพการปฏิบัติมาก เกือบเท่าคะแนน 4

สภาพการปฏิบัติปานกลาง เกือบเท่าคะแนน 3

สภาพการปฏิบัติน้อย เกือบเท่าคะแนน 2

สภาพการปฏิบัติน้อยที่สุด เกือบเท่าคะแนน 1

ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายตาม

ช่วงคะแนนที่กำหนดไว้ คือ

4.50 - 5.00 หมายความว่า มีสภาพการปฏิบัติมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายความว่า มีสภาพการปฏิบัติมาก

2.50 - 3.49 หมายความว่า มีสภาพการปฏิบัติปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายความว่า มีสภาพการปฏิบัติน้อย

1.00 - 1.49 หมายความว่า มีสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์คะแนนโดยใช้มีชัฒิมเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (Standard Deviation) จากเครื่องมือแบบมาตรฐานส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยแบ่งออกเป็นส่วนระดับปัญหาการปฏิบัติตามวิถีชีวิต (ลิเคิร์ต , 1967) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

มีปัญหาในระดับมากที่สุด	เทียบเท่าคะแนน	5
มีปัญหาในระดับมาก	เทียบเท่าคะแนน	4
มีปัญหาในระดับปานกลาง	เทียบเท่าคะแนน	3
มีปัญหาในระดับน้อย	เทียบเท่าคะแนน	2
มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด	เทียบเท่าคะแนน	1

แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายตามช่วงคะแนนที่กำหนดไว้ คือ

4.50 - 5.00	หมายความว่า	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายความว่า	มีปัญหาในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายความว่า	มีปัญหาในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายความว่า	มีปัญหาในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายความว่า	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

นำมาเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 4 หาค่าความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในแต่ละด้าน

นำแบบสอบถามตอนที่ 3 มาแจกแจงและจัดอันดับความถี่นำเสนอในรูปความเรียงโดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติดังต่อไปนี้

1. การหาค่าร้อยละ คำนวณจากสูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบที่ตอบ}}{\text{จำนวนประชากร}} \times 100$$

(ประคอง กรรณสูตร, 2529)

2. การหาค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\text{คำนวณจากสูตร } \bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

$\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยคะแนน

$\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดทั้ง N จำนวน

N = จำนวนคะแนนทั้งหมด

(ประคอง กรรณสูต, 2529)

3. การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

คำนวณจากสูตร S.D.

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N - 1}}$$

เมื่อ S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนทั้ง N จำนวน

$\sum fx^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองทั้ง N จำนวน

N = จำนวนประชากร

(ประคอง กรรณสูต, 2529)